

Մ ա շ փ ո յ ի Ն ր ճ ա գ ա ն գ

Քայասարանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ
WWW.SOURPHAGOP.ORG (18-րդ տարի)

Նյս թիւով.....

Վերստիւնաւ ամսուան բացատրական
 փոնացոյց Էջ 2-9

Սեանընդառագ
 Ղեւոնդեան՝
 Նորահրա՝

Ա. Վարդանանց շարական
 Յովնան մարգարէի յիշատակութեան օր
 Ա. Սարգիս Զօրավար
 Բարեկենդան Առաջաւորաց Պահօի
 Կ. Պոլսոյ Սիւրբերական Յողով
 Ա. Ոսկեանց խաճանները
 Արովմանց
 Ա. Սահակ Պարթև

Կիրակնօրեան եւ Մեծ Պահօն Էջ 10

Եւակի գիրեր Էջ 10

Պրն է Եիշդ պարասխանը Էջ 11-14

Ամէն օր վարդանանց է Էջ 15

Լուրեր Կիրակնօրեայէն Էջ 16
 Առաջնորդ Արքայական Քայրը այցելէց
 Կիրակնօրեայ Դպրոց

Վերստիւնաւ 2018 (Ին տարի թիւ 6)

Վ...Վարդանանց

Իսաչարի Քեղինակ՝ Յողովորական վարպետ,
 Ուրբէն Նալբանդյան
 Քանպի Քայր Սեր վՍուրբ
 Աւերարանն Գիտեմ՛ջ եւ
 Մայր վՍուրբերական Եկեղեցի
 Կարծուղիկէ:

Ամսուան Քամարը

«Մ՛վ կրնայ, ուրեմն, մեւ բաժնէլ քրիստոսի սէրէն. նեղութիւնը, անձկութիւնը, հալածանքը, սովը,
 մերկութիւնը, վրանգը, կամ սուրը»: *Քրոնայեցիներուն 7.35*

Քաւարփ

Կրօն

Եկեղեցի

Լէլու

Մշակոյթ

փետրուար ամսուան բացարական փոնացոյց

Եշ. 1	Արբոյ Ոսկեանց Քահանայից
Ծբթ. 3	Ս. Սահակ Պարթև Թայրապետին
Գշ. 6	Արբոյ Պետրոսեանց Քահանայիցն
Եշ. 8	Արբոյ Վարդանանց Չորավարացն 1036 վկայիցն
Ծբթ. 10	Կոստանդնուպոլսոյ Ս. Ժողովի 150 Թայրապետներուն
Կիր. 11	Մեծ Պահֆի Ա. Կիրակի՝ ԸՊԻՆ ԸԱՐԵԿԵՆՊԱՅ
Բշ. 12	Ս. օր Մեծ Պահֆի
Պշ. 14	ՄԵԱՌՆՂՆՊԱՌԱՋ
Ծբթ. 17	Սուրբ Թէոդորոս Չորավար
Կիր. 18	Մեծ Պահֆի Բ. Կիրակի՝ Արտափսման
Կիր. 25	Մեծ Պահֆի Գ. Կիրակի՝ Անառակին

Պահֆ՝ 2, 7, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28

ՄԵԱՌՆՂՆՊԱՌԱՋ

Թայրապետանայց Եկեղեցոյ տէրունի փոներէն մէկն է: Ան յիշարակն է 40 օրուայ մանուկ Յիսուսի տաճար բերուելուն ու Աստուծոյ ընծայուելուն: Մեառնընդառագը անշարժ փոն մըն է, եւ ամէն տարի վայն կը փոնենֆ Սուրբ Ծնունդէն 40 օրեր ետք, փետրուար 14-ին: Մեառնընդառագի օրը, եկեղեցիէն ներս Ս. Պատարագ կը մատուցուի, Եկեղեցիին 4 անկիւնները կը կարդացուին առիթին Թամապատասխանող Թատուածներ: Կը յիշարակուին նաեւ ծերունի Աիմոնն ու Աննա մարգարէուհին, որոնք Յիսուսի տաճար ընծայման ներկայ գտնուեցան:

Գիտէիր թէ ...

Մեառնընդառագի մասին կարելի է կարդալ միայն Ղուկասի աւետարանին մէջ:

Ինչ կը փոնենֆ փետրուար 14-ին

Երբ մեր շուրջը St. Valentine կը փոնուի, մենք պէտք է յիշենք թէ Թայ Եկեղեցին այդ օրը Մեառնընդառագ կը փոնէ: Մեառնընդառագը, 40 օրուայ Յիսուս Մանուկին տաճար տարուելու եւ Աստուծոյ նուիրուելու օրն է: Նախորդող գիշերը, 13-ին, եկեղեցոյ մէջ արարողութիւն տեղի կ'ունենայ, կրակ կը վառեն եկեղեցոյ բակին մէջ ու Թաւարացեալներ իրենց մոմերը վառելով տուն կը փանին:

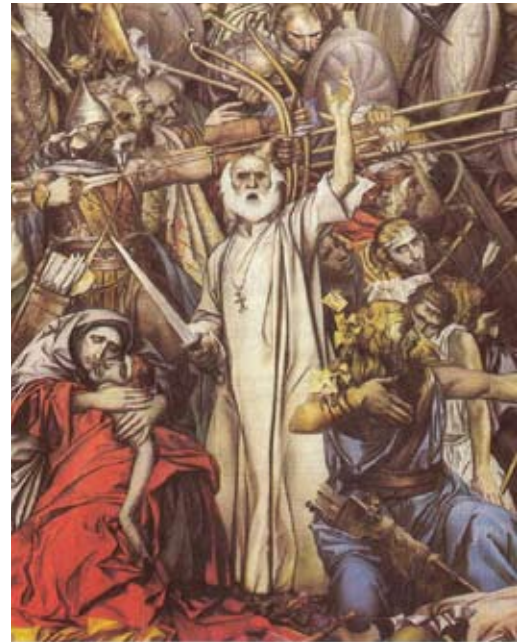
ՊԵՐՈՆՊԵՆՔ

Յովսէփ կաթողիկոս, Սահակ եւ Թաթիկ եպիսկոպոսներ, Ղեւոնդ, Մուշէ, Արշէն, Սամուէլ ֆառանաներ, Քազազ եւ Աբրահամ սարկաւազներ եւ այլ հոգեւորականներ Ղեւոնդեանք անուան փակ կը հանչչուին:

Ղեւոնդեանց ֆառանայից փոնը կը փոնուի վարդանանց փոնի նախորդող Երեմշաբթի օրը, որ նաեւ փոնն է բոլոր ֆառանաներուն:

Պ ա Ր Ս Ի Կ
Յ ա Վ կ ե Ր փ Ք .
Թ ա գ ա լ ո Ր ը ,
Վ ա Ր դ ա ն ա ն Կ
պ ա ր ե Ր ա Վ մ է ն ե ր ֆ ,
Ք ա յ ա ս ր ա ն ի մ է զ
ա պ ս ր ա մ Բ ա կ ա ն
ն ո Ր խ լ Ր փ ո լ մ ն ե Ր
կ ա ն խ ա Ր գ ի լ է լ ո լ
հ ա մ ա Ր , կ ա Ր գ
մ ը կ ա ս կ ա ծ է լ ի

ն ա խ ա Ր ա Ր ն ե Ր ու հ ե ր հ ո գ ե լ ո Ր ա կ ա ն ն ե Ր ն ա լ
արգելափակեց:

454-ի Քուշանաց դէմ պարտերազմի պարտութենէն ետք, Յավկերփ թագաւորը արգելափակուածներէն իւրաքանչիւրը փարբեր չեւով սպաննեց: Ղեւոնդեանք հայ եկեղեցականութեան պարծանք ներշնչող սուրբերն են: Քայրենիքի եւ հաւատքի նկարմամբ նուիրումի գաղափարը Ղեւոնդեանք փուլին իրենց անջնական օրինակով:

Ն. Պոլսոյ Միեւերական ժողով (381թ.)

Ղնդհանրական եկեղեցւոյ առգելապարմութեան փարբեր ժամանակահատուածներու ընթացքին ծառայած են դաւանաբանական, վարդապետական, վարչակազմակերպչական խնդիրներ, որոնց պարասխանները փրուած են սրբագումար փիեւերական ժողովներու ընթացքին: Այդպիսի ժողովներէն էր նաեւ, 381 թուականին Թեոդոսիոս կայսեր հրամանով գումարուած Ն. Պոլսի Ք. փիեւերաժողովը: Արիոսական վէճերու որպէս արդիւնք յայտնուած էր նոր հերետիկոսութիւն՝ գրուիս եւ պաշտպան ունենալով Ն. Պոլսոյ Մակեդոն արքեպիսկոպոսին, որ կը մերժէր Սուրբ հոգիին աստուածութիւնը: Սոյն խնդրով գումարուած վերոյիշեալ փիեւերաժողովը վերահաստատեց Նիկիոյ ժողովին ընդունուած դաւանութիւնը եւ պաշտպանեց Սուրբ հոգիին աստուածութեան վարդապետութիւնը՝ որդեգրելով «մի Աստուածութիւն, երեք անձեր» բանաձեւը: Ղնդունելով սոյն փիեւերաժողովը՝ հայ եկեղեցին կը նշէ ժողովին մասնակից 150 սուրբ հայրապետներու յիշատակութեան օրը:

Նորահրաշ՝ Ա. Վարդանանց շարական

Քայաստանեայց եկեղեցին այս փարի փետրուար 23-ին կը փոնէ Վարդանանց պատերազմի յիշատակը: Պատերազմի պատմականն ու իրողութիւնները բոլորին ծանօթ են: Պարսիկներու Յակեբտ թագաւորին ուղղուած պատասխանանակին հետեւեալ ելրափակումը ապրու եւ գեղեցիկ ռեով կ'ամփոփէ կայութիւնը:

«Այս հաւարտէն մեզ ոչ ո՛ր չի՛ կրնար խախտել, ոչ հրեշտակները եւ ոչ մարդիկ, ոչ սուրը եւ ոչ հուրը, ոչ զուրը եւ ոչ ալ ռեւէ այլ դառն հարուած...»:

Ազգայնակրօնական բնոյթ ունեցող այս փօնը Քայաստանեայց եկեղեցւոյ ամենէն շար ժողովրդականութիւն ունեցող փօներէն մէկն է, որուն հերոս-վորավարները, իրենց յանձն առած պրոֆիտներուն եւ անխախտ հաւարտին ու յանդգնութեան շնորհիւ սուրբերու կարգին անցած են, եւ այլ սուրբերու նման, անոնց փառքը հիւսուած է շարականներու միզոցաւ:

Արբոցն Վարդանանցի շարականներէն ամենէն աւելի ծանօթն է «Նորահրաշ Պսակաւոր»ը: Ան Աբ. Ներսէս Ծնորհալիի

ստեղծագործութիւններէն մէկն է, որ Վարդանանց կանոնի «Օրհնութիւն»ն է: Այլ խօսքով, Վարդանանցի փօնի առաւօրեան ժամերգութեան գլխաւոր, կեդրոնական շարականն է եւ առաջին կարգին երգուողը: «Նորահրաշ Պսակաւոր» շարականը բաղկացած է փասը (10) փօներէլ եւ ան ծայրակապն է «Ներսէսի Երգ»-ին: Այսինքն եթէ այս շարականի փասը փօներու առաջին փողերէն իւրաքանչիւրին առաջին գիրերը առնելով խոլ-խոլի վերեղենք, կը կարդանք «Ներսէսի Երգ» խօսքը: Ահաւասիկ 10 փօներու սկիւբները:

- Նորահրաշ պսակաւոր և վորագլուխ առաքինեաց,
- Երկնաւոր թագաւորին վինու յաղթեալ պատերազմին,
- Պենական լուսով լսեալ արիացեալն խազն Արտակ,
- Արբափայլ զգեստուք պեճեալք ի յերկնաւոր հանդիսադրէն,
- Էական բարւոյն դիտմամբ ընդդէմ մեղացն վառեցաւ,
- Արացեալ վհաւարոյ վահան յուսոյն վրահիւք ծածկեալ,
- Ի հոտ անոյշ ողակիւբեալ մարուցանէր վինքն նուէր,
- Երկո՛ղմբք հարավարովք ընտրելագոյն նահաւարակօք,
- Պամկական խուճբ հավարաց եւ երեսնից թիւ ընդ վեցից,
- Գոհութեամբ փառապրութիւն Երրորդութեանդ նուագեմք....:

Գիտէի՞ր թէ
 Աւարայրի ճակատամարտը
 փեղի ունեցաւ 451
 թուականի
 Մայիս 26-ին, Մղմուտ գետի
 ափին:
 Ասկայն, Քայաստանեայց
 եկեղեցին Վարդանանցը
 կը յիշատակէ Քուն
 Քարեկենդանի նախորդող
 հինգշաբթի օրը:

Մեծ Պահօճը ունի 7 Կիրակիներ, որոնք յարուկ եւ իմաստալից անուններ ունին.

Ա. Բուն Բարեկենդան

Մեծ Պահքին նախորդող Կիրակին է. բարեկենդան կը նշանակէ բարի կեանք՝ աշխարհիկ իմաստով ուրախութիւն, խրախճանք, իսկ կրօնական իմաստով՝ երանելի կեանք, ինչպէս Ադամը կ'ապրէր դրախտին մէջ արտաքսուելէն առաջ:

Բ. Արտաքսման

Ադամն ու Եւան իրենց անհնազանդութեան պատճառաւ երկար չմնացին դրախտին մէջ եւ արտաքսուեցան հոնկէ: Մեզի՝ մեղաւորներու համար Քրիստոս ապաշխարութեամբ ցոյց տուաւ փրկութեան ճամբան, եւ դրախտին արժանանալու յոյսը:

Գ. Անառակին

Այս Կիրակին կը կրէ տուեալ օրուան ճաշու աւետարանի հատուածին անունը: Մեծ Պահքի ընթացքին մեր ուղեւորութիւնը կը նմանի Անառակ Որդիին ապաշխարութեան յաջորդող դէպի իր հօր տունը վերադարձին: Այս առակը կը կարդանք Ղուկասի Աւետարանին 15.11-32 ին մէջ:

Դ. Տնտեսին

Անառակի Կիրակիին կը յաջորդէ Տնտեսի Կիրակին որ իր անունը կը ստանայ դարձեալ Յիսուսի խօսած առակներէն մէկէն: Այս առակը կը կարդանք Ղուկասի Աւետարանին 16.1-13 ին մէջ: Միջինքը տեղի կ'ունենայ այս Կիրակիին յաջորդող Չորեքշաբթին:

Ե. Դատաւորին

Դարձեալ Յիսուսի առակներէն մէկէն կը ստանայ իր անունը, որ դատաւորի մը եւ յարատեւող այրիի մը առակն է, զոր կրնանք կարդալ Ղուկաս 18.1-8 ի մէջ:

Զ. Գալստեան Այս կիրակի օրուան առակը Քրիստոսի աշխարհ գալուն խորհուրդը կը բացատրէ: Այդ օրուան աւետարանական ընթերցումին վերջին համարը՝ Մատթէոս 23.39 Քրիստոսի Գալստեան կ'ակնարկէ:

Է. Ծաղկազարդ Այսպէս կը կոչուի Քրիստոսի փառաւոր մուտքը Երուսաղէմ, իր խաչելութիւնն ու յարութիւնը կանխող Մէկշաբթի օրը: Այդ օր մանուկները եկեղեցի կ'երթան զարդարուած մոմերով ու կը մասնակցին թափօրին:

Սուրբ Թեոդորոս զօրավարը համաքրիստոնեական սուրբ է, որուն յիշատակութիւնը Հայ եկեղեցին կը տօնէ Մեծ պահքի առաջին շաբաթ օրը:

Ըստ վարքագիրներու ծնունդով Ամասիա քաղաքի Սարու գիւղէն էր քրիստոնեայ բարեպաշտ ծնողներու զաւակ:

4-րդ դարու սկիզբէն Դիոկղետիանոսի հալածանքներու ժամանակ, ապացուցելու համար կուռքերու հնարովի և կեղծ ըլլալը, գիշերով կրակի կը մատնէ հեթանոսական Ռէա չաստուածուհիի մեհեանը: Այս արարքին համար բանտ կը նետուի և մեծագոյն չարչարանքներէն յետոյ 306թ. կը նահատակուի՝ այրուելով կրակի վրայ:

Սուրբ Թեոդորոս զօրավարը յայտնի է նաև որպէս «վիշապասպան», որ քաջութեամբ ու հաւատքով յաղթած է հսկայ վիշապի: Օտար եկեղեցիներուն մէջ յայտնի է նաև «Դիոն» անուամբ, որ յունարէն կը նշանակէ «նորեկ» զինուոր:

Կիլիկեան Հայաստանի Հռոմկլայի գաւառի Խալֆեթի աւանին մէջ կը գտնուէր Ս. Թեոդորոս եկեղեցին որուն

մասին յիշատակութիւն կայ 1464 թուականի ձեռագիր յիշատակարանի մը մէջ:

Սուրբ Ռսկեանց խաճանները

ըստ ազգային ավանդութեան, Քրոմի կայսեր կողմէ Բայոց Ամնապրուկ թագաւորի Վօր ուղարկուած 5 դեսպաններ էին, որոնք առաջին դարու կէսերուն գալով Բայասպան, կը Բանդիպին Թաղէոս Առաքեալին եւ անոր խարովներէն ապրուած, կը սկրպուին՝ դառնալով խրիստոնեայ: Անոնցմէ գլխաւորը՝ Խոռուսին (Բայերէն՝ Ռսկի, այսօրեղէն սրացուած է Ռսկեանց) խաճանայ կը ճեռնադրուի: Թաղէոս առաքեալի նահապարկութենէն ետք, Ռսկեանց կը մեկուսանան Բայոց Ծաղկոյրն գաւառի Ծաղկաւէր կոչուած լեռներուն մէջ եւ շուրջ 40 տարի Խզնակեաց կեանք կը վարեն: Առաջնորդուելով ասորուծային պարգաճով՝ անոնք կը ներկայանան Բայոց արքունիք՝ խրիստոնէութիւն խարովելու Բայոց Արքաշէս թագաւորին ու Աթենիկ թագուհիին:

Արքունիքին մէջէն, Ռսկեաններուն կը Բերեւին միայն Աթենիկ թագուհիի ազգականները: Ալաններու երկրէն թագուհիին Բեր Բայասպան եկած շուրջ 18 պալարականներ, որոնք կը սկրպուին Եփրատ գետին մէջ եւ Ռսկեաններուն Բեր կը Բեռանան դէպի լեռները:

Աթենիկ թագուհիին ազգականները, որոնք կը Բերեւին Ռսկեաններուն, իրենց գլխաւորի՝ Սուրբիասի անունով յերագային կը կոչուին **Սուրբիասեանք**:

Ջրազողելով Բանուլէլ եւ եր վերադարձնել նախկին պալարականները՝ Բայոց արքայորդիները վրէժխնդիր կ'ըլլան անոնց խարովիչներուն՝ Ռսկեաններուն, սրախողխող ընելով պանոնք:

Ռսկեանները Բայ եկեղեցւոյ առաջին նահապարկներէն ու Խզնաւորներէն են: Անոնց յիշարակութիւնը, ըստ եկեղեցական օրացոյցի կը փոճուի կամ Առաջաւորաց Պահքին յազորող Բինգաբթի օրը (ինչպէս այս փարի) կամ Սուրբիասեանց փոճի Բեր միասին:

Ա. Կիրակի Քուն Քարեկենդան

Եղես

Աստուած սրեղծեց երկինքն ու երկիրը, ան սրեղծեց ծառերն ու ծաղիկները եւ աշխարհի բոլոր կենդանիները, ան սրեղծեց նաեւ Ադամն ու Եւան որոնք ուրախ կ'ապրէին դրախտի մէջ:

Բ. Կիրակի Արարախան

Ադամի եւ Եւայի Արարախան

Ադամ եւ Եւա Դրախտին մէջ ուրախ կ'ապրէին, Աստուած իրենց ամէն բան արօժնած էր ուրեւ, բայց իմաստութեան ծառի պտուղէն: Չար սատանան օձի կերպարանով մօտեցաւ ու խաբեց Եւային ու Ադամին եւ անոնք կերան արգիլուած ծառի պտուղէն: Աստուած երբ իմացաւ շար բարկացաւ եւ Ադամին ու Եւային արարախսեց (դուրս դրաւ) դրախտէն:

Գ. Կիրակի Անառակին

Կորստութեան Ողբերգութիւն

Քովիւ մը 100 ոչխարներ ունէր, անոնցմէ մէկը կորսուեցաւ:

Քովիւը չգտեց իր 99 ոչխարները արօտավայրին մէջ եւ գնաց փնտրելու կորսուած ոչխարը եւ երբ գտաւ ուրախութեամբ իր ուսերուն վրայ դրաւ ոչխարը եւ վերադարձաւ միւսներուն մօտ:

Գ. Կիրակի Անառակին

ԿՈՐՍՈՒԱԾ ՊՐԱՍՐ

Կին մը փասը արծաթ դահեկան ունէր: Անոնցմէ մէկը կորսնցուց, լոյսը վառեց եւ փունը ուշադրութեամբ ակէց, մինչեւ որ դահեկանը գտնէ:

Երբ գտաւ կորսուած դրամը կանչեց իր բարեկամուհիները ու դրացիները եւ ուրախացաւ անոնց հետ:

ԱՆԱՌԱԿ ՊՐՈՒՆ

Մարդ մը երկու վաւակ ունէր: Կրտսերը հօրը ըսաւ. «Բայր, խու սփայցուած էջդ ինձի ինկած բաժինը հիմա՛ փուր ինձի»: Եւ հայրը իր վաւակներուն միգէլ բաժնեց իր ունեցածը: Քանի մը օր ետք, կրտսեր վաւակը առաւ իր ամբողջ հարստութիւնը եւ հեռու երկիր մը գնաց: Բոն անառակ կեանք մը ապրելով՝ վաւանց հարստութիւնը եւ սպառեց իր ամբողջ ունեցածը:

Պատահեցաւ որ այդ երկրին մէջ մեծ սով մը փրեց, երբ արդէն ինք սկսած էր աղէփարանալ: Պատահեցաւ այդ երկրի խաղաղացիներէն մէկուն խով ծառայ եղաւ, եւ անիկա իր ազարակը ղրկեց Վինք՝ խով արածելու համար: Նոյնիսկ պատրաստ էր խովերուն կերած ակելցուէքն իր փորը լեցնելու, սակայն ոչ ոք կու տար իրեն: Երբ անդրադարձաւ իր վիճակին, ուզեց վերադառնալ իր հօրը խով:

Մակաւին փունէն բաւական հեռու էր, երբ հայրը փեսաւ Վինք ու գթաց, վապելով դիմաւորեց Վայն, Վիվին փաթթուեցաւ եւ համբուրեց: Որդին հօրը ըսաւ. «Բայր, մեղանչեցի Աստուծոյ եւ խեղի դէմ. այլեւս արժանի չեմ խու որդիդ կոչուելու»: Բայրը իր ծառաներուն հրամայեց. «անմիզապէս բերէք լաւագոյն պատմուեանը եւ հագցուցէք իրեն. Մաքանի անցուցէք իր մաքին եւ կօշիկ փուէք իրեն: Բերէք պարարտ հորթը, մորթեցէք, ուտենք եւ ուրախանանք: Պրովհետեւ իմ այս վաւակս մեռած էր՝ ողզնցաւ, կորսուած էր՝ գտնուեցաւ»: Եւ սկսան խրախեանքի:

Սուրբ Սահակ Պարթև (29.9.348 - 7.9.439)

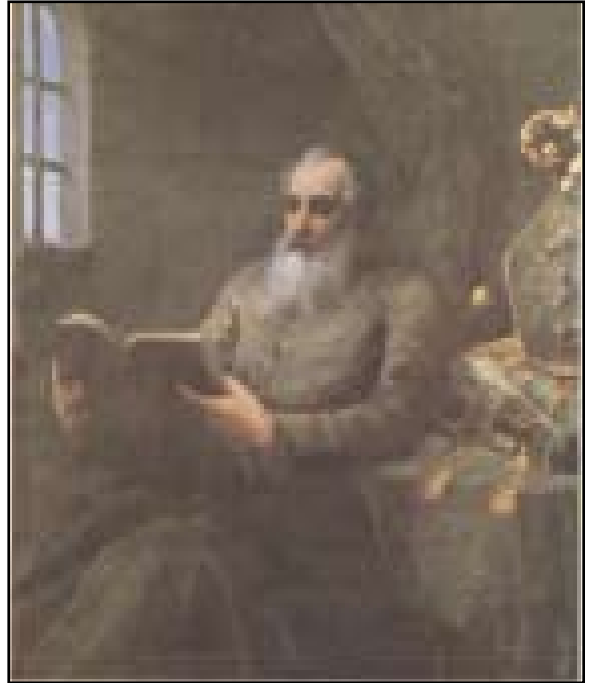
387 թվին, 39 փարեկան հասակին հայոց կաթողիկոս Ջեռնադրուած այս հոգեւորականին անունը մեր բոլորին ծանօթ է իբր հայ գիրերու գիւրէն երփ, հայերէն լեզուի եւ Աստուածաշունչի պատուիրաններու փարածման աշխատանքին մէջ առաջնահերթ դեր խաղացած անձնաւորութիւն: Սուրբ Սահակ Պարթևի կաթողիկոսութեան օրերուն (387 - 439) էր որ Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցական դարձաւ եւ լծուեցաւ հայ գիրերու սփռման աշխատանքին: Ս. Սահակ Պարթև, հայ գիրերու գիւրէն երփ, փարիներ շարունակ վրադած է հայրենիքի հոգեւոր կեանքի բարեկարգութեան վերաբերող հարցերով ու հիմնականապէս հայ դպրութեան ամենուրեք փարածումով:

Ս. Սահակ Պարթև ծնած է 348թ. Կեսարիոյ մէջ եւ ըլլալով Ս. Ներսէս Մեծի որդին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի փոքրէն է: Անոր միակ դուստրը՝ Սահականոյշ, քաղն վարդան Մամիկոնեանի մայրն է:

Նախնական ուսումը իր ծննդավայրին մէջ ստանալէ երփ, ան մեկնած է Բիւզանդիոն (Կ.Պոլիս) որ այդ ժամանակաշրջանին բարձրագոյն ուսման կեդրոններէն մէկն էր: Թոն, Սահակ պարթև փրապետած է կրօնական, եկեղեցական եւ այլ գիրութիւններու, ինչպէս նաեւ բավմաթիւ օտար լեզուներու, որոնցմէ՝ յունարէնի եւ պարսկերէնի:

Ս. Սահակ Պարթև կարգաւորած է հայաստանեայց եկեղեցւոյ փոնացոյցը, գրած է բավմաթիւ հոգեւոր կանոններ (շարականներու շարքեր), եղանակաւորած է շարականներ, պատարագամատոյց եւ ծիսական աղօթքներ: Ս. Սահակ Պարթև եւ Ս. Մեսրոպ Մաշտոց իրենց աշակերտներուն հետ ծաւալած են թարգմանչական աշխատանքներ, որոնցմէ առաջինը հանդիսացած է Աստուածաշունչը: Այսպիսով Ս. Սահակ Պարթև նկատուած է մեր Պսկեդարու կերպիչներէն մէկը:

հայ եկեղեցին Ս. Սահակ Պարթևի յիշատակը կը փոնէ փարին 2 անգամ: Յիշատակի առաջին օրը Սուրբ Արագիսի յազորդող Շաբաթ օրն է, իսկ երկրորդը հոգեգալստեան յազորդող 4-րդ Կիրակի օրուան յազորդող հինգշաբթի օրը՝ Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի հետ:

**Շարական՝
Ս. Սահակ Պարթև
հայրապետին**

Դուն սուրբ հայրապետներուն արմատներէն մեկի գաւազան բխեցուցիր սուրբ Սահակ հայրապետը խու հօտը հովուելու ո՛վ քրիստոս:

Դուն հայերուս անգիրութեան խաւարը զնգեցիր՝ ասով իմաստութեան լոյսը ծագեցնելով Թորգոմի որդիներուն:

Դուն խու յառազիկայ խորհուրդը փրսիլքով յայտնեցիր սուրբին, անոր յիշատակին՝ ընդունէ փոնողներուս աղաչանքը:

Կիրակնօրեան եւ Մեծ Պահօր

փետրուար 26-ին Կիրակնօրեայ Պարոցը կը փոնջ վարդանանջ եւ Բուն բարեկենդան, եւ աշակերտները կը ձպտուին Բայկական փարապներով:

Այս փարուան Մեծ Պահօրի մեր առաջարկած աշակերտական ծոմապահութիւնը Բերեւեալն է:

փետրուար 12-18	Chips
փետրուար 19-25	Քեռապետիլ, Բամակարգիչ, պաստառով այլ խաղեր
փետրուար 26-Մարտ 4	Մուրմ (Շոֆոլա)
Մարտ 5-11	Կապային խմիչօններ
Մարտ 12-18	Շաֆար
Մարտ 19-25	Ծամոն
Մարտ 26-31	Քակիթ

Այս փարուան պահօր ընթացօրին սորվելիքները Բերեւեալներն են.

ՄԱՆԿԱՊԱՐԽՈՒՄԷ եւ ՆԱԽԱԿՊԹԱՊԱՆՆ Ա. Բ. սորվիլ խաչակնօր, Մէրունական Աղօթքը եւ «Քաւափով խոստովանիմ»էն 3 Բամարներ:

ՆԱԽԱԿՊԹԱՊԱՆՆ Գ. Պ. Ե. եւ Զ. Գոց սորվիլ «Քաւափով խոստովանիմ»ի առաջին 18 Բամարները:

ԵՐԿՐՈՊԱՆՆԱՆ Գոց սորվիլ Ա. Կորնթայիս 13-րդ գլուխը, նոր Կրակարանի Գիրքերու շարքը, եւ «Քաւափով խոստովանիմ»ը:

Այս Մեծ Պահօրի ընթացօրին յիշենք նաեւ կարօտեալները եւ մեր ունեցածէն անոնց ալ բաժին Բանենք:

Եզակի գիրեր Քայերէն գիրերով Sudoku

գ	ե	դ	թ	ը	բ	ա	զ	է
գ	բ	է	դ	զ	ա	ե	բ	թ
ա	թ	ը	է	ե	զ	դ	զ	բ
ե	դ	ա	զ	զ	է	բ	թ	ը
ը	է	զ	ե	բ	թ	զ	դ	ա
թ	զ	բ	ը	ա	դ	ե	է	զ
բ	ա	զ	զ	է	ե	թ	ը	դ
է	ը	թ	ա	դ	զ	զ	բ	ե
դ	զ	ե	բ	թ	ը	է	ա	զ

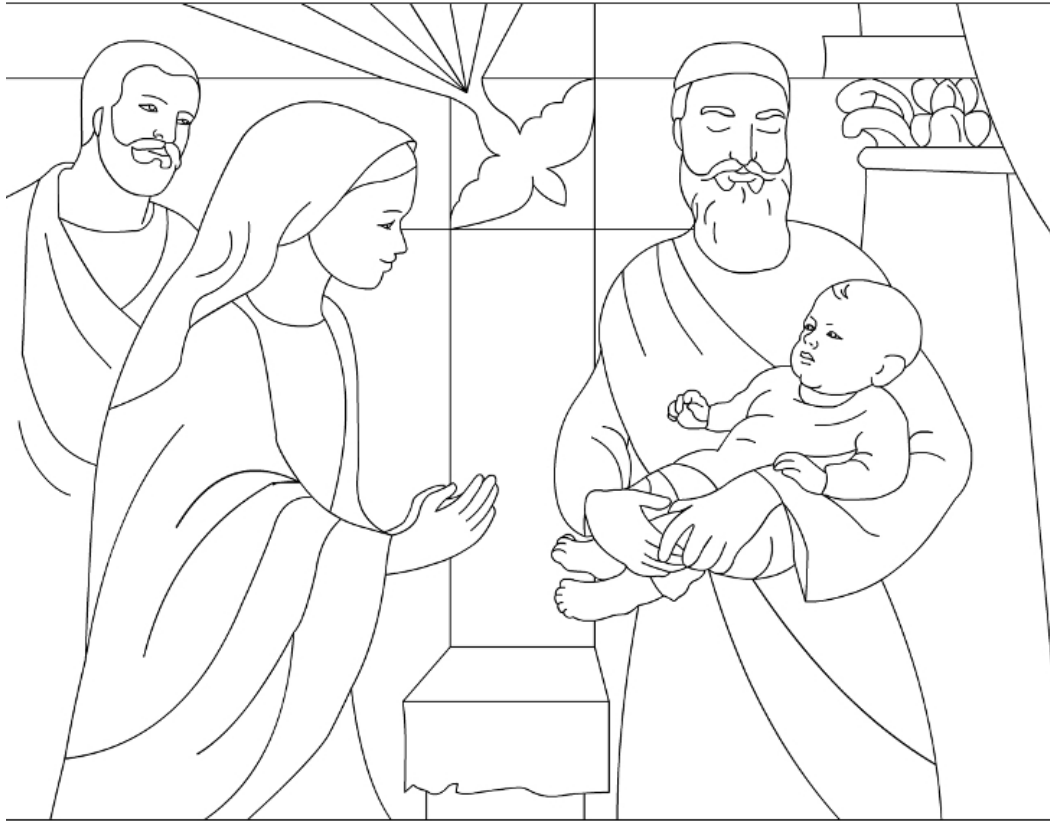
զ								թ
	է		զ		զ		է	
	զ	ը		ա		է	զ	
		զ		դ		ա		
			բ		ը			
		դ		թ		զ		
	դ	զ		է		թ	ա	
	է		զ		դ		ը	
ը								բ

Նախորդ «Եզակի գիրեր»ուն լուծումը

Ամբողջացուր շառակուսիները, գործածելով ա, բ, գ, դ, ե, Վ, է, ը, թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր, իւրաքանչիւր՝

- . Բորիպոնական գիծի վրայ
- . ուղղահայեաց գիծի վրայ եւ
- . իննեակ շառակուսիի մէջ:

Պրն է եիշդ պաբասխանը Մանկապարտէվի անկիւն

Յիսուսի փաճար ընծայումը
«Սեանընդառագ փետրուար 14»

Նսմբողզացո՛ւր ըստ Պուկաս 2.22-32-ի

Սիրող, նուիրուի, աղանիի, փաբրակ, Սիմոն, Սուրբ Քոգիւն, Օճեալը, Յիսուսը, գոհաբանեց

Յովսէփն ու Մարիանը մանուկը Երուսաղէմ փարին ----- ընծայելու Քամար, որովՔեբել Սիրող ՕրէնՔին մէզ գրուած է. «Սիրող պէբոՔ է ----- ամէն արու վաւակ, որ մօր առագին վաւակն է». ինչպէս նաեւ Սիրող ՕրէնՔին Քամաճայն վոհ մաբուլցանելու վոյգ մը ----- կամ ----- երկու ճագ:

Նյդ ժամանակ Երուսաղէմի մէզ ----- անունով մարդ մը կ'ապրէր: Սիմոն արդար եւ ասբուածավախ մարդ մըն էր, ----- իրեն Քեբ էր եւ վսաբաՔեցուլցամ էր վինՔ՝ թէ Սիրող ----- չբեսամ պիբի չմեունէր: Նրդ, Սուրբ Քոգիւն առագնորդուած՝ անիկա փաճար գնաց: Երբ ծնողՔը մանուկ ----- փաճար բերին, որպէսվի կաբարեն այն ինչ որ ՕրէնՔը կը պաՔանգէր մանուկին Քամար, Սիմոն իր գիրկը առաւ փոՔրիկը եւ ----- վկաբուած:

Պրն է Եիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա., Բ. և Գ. դասարաններու անկիւն

1.- Պրն Է փոնը այս փարի կը փոնենք փետրուար 17-ին.

- ա. Ա. Պետրոսեանց խաճաններուն
- բ. Ա. Թէոփրոս Զօրավարին
- գ. Ա. Վահան Գողթնացիին
- դ. Աուրբ Արագիսին:

2.- Այս փարի Էրբ կը փոնենք վարդանանցը.

- ա. փետրուար 4
- բ. փետրուար 8
- գ. Մարտ 3
- դ. փետրուար 23:

3.- Այս փարի Էրբ է Բուն Բարեկենդանը.

- ա. Մարտ 2
- բ. փետրուար 11
- գ. փետրուար 26
- դ. փետրուար 19:

4.- Պր փարին փեղի ունեցաւ Աւարայրի Եակատարարը.

- ա. 1666
- բ. 405
- գ. 301
- դ. 451:

5.- Պր թուականին նաճատակուեցաւ Պետրոս Երէցը.

- ա. 1666
- բ. 405
- գ. 454
- դ. 451:

6.- Վարդան Մամիկոնեանը որ

Եակատարարին նաճատակուեցաւ.

- ա. Աւարայր
- բ. Արդարապատ
- գ. Նուարակ
- դ. Մանակերփ:

7.- Յիսուս խանի օրուայ էր երբ առաջին անգամ Սաճար բերուեցաւ.

- ա. 10
- բ. 20
- գ. 30
- դ. 40:

8.- Բուն Բարեկենդանին յազորդ օրը ինչ կը սկսի.

ՄԵՑ ----:

9.- Վարդանանցը շաբթուան որ օրը կ'ըլլայ.

- ա. Երկուշաբթի
- բ. Երեքշաբթի
- գ. Չորեքշաբթի
- դ. Բինգշաբթի:

10.- Բերեւեալներէն որ մէկը Եիշդ է.

- ա. Ապիպակ Վարդան
- բ. Երմակ Վարդան
- գ. Կարմիր Վարդան
- դ. Կանաչ Վարդան:

Պրն է եիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Պ., Ե. և Զ. դասարաններու անկիւն

1.- Ա. Պելոնդեանց խաճանայիցն փոնը
այս փարի էրբ կը փոնենք.
ա. Մարտ 3
բ. փետրուար 6
գ. Մարտ 1
դ. փետրուար 21:

ա. 348
բ. 439
գ. 405
դ. 451:

2.- Սուրբ Սարգիսէն խանի՞ օրեր երփ
վարդանանց կը փոնենք.
ա. 7
բ. 16
գ. 12
դ. 24:

7.- Պվ գրած է վարդանանցի նուիրուած
«նորահրաշ ...» շարականը.

Ա. -----:

3.- Ինչ կը կոչուի վարդանանցի
յազորդող Կիրակին.

8.- Պվ գրած է «Քաւարով
խոսարովանիմ...»ը.

Ա. -----:

-----:

4.- Պր մարգարէն ճուկին փորին մէջ 3
օր մնաց:

9.- Քերեւեալներէն ո՞ր մէկը Յիսուսի
պարմած առակներէն է:

ա. Անառակին
բ. Մնտեսին
գ. Պարաւորին
դ. Գալսրեան

ա. Յովնան
բ. Եսայի
գ. Երեմիա
դ. Պանիէլ

10.- Պվ էր այն ծերունին որ
Մեառնընդառագին գրկեց Յիսուսը.

Ա-----:

5.- Ինչ էր Ա. Սարգիսին փղուն անունը:

ա. Մարտիրոս
բ. Արեփանոս
գ. Յովհաննէս
դ. Աղոս

6.- Պր փարին վախճանեցաւ Ա. Առիակ
Պարթեւ կաթողիկոսը:

Պրն է Խիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

1.- Թուէ՛ Ա. Պէւոնդեանց խաճանայիցն
փօնին մէզ ընդգրկուող Կաթողիկոսին եւ
երկու եպիսկոպոսներուն անունները:

- ա. ----- կաթողիկոս
- բ. ----- եպիսկոպոս
- գ. ----- եպիսկոպոս

գ. Պուկաս
դ. Յովհաննէս:

7.- Ամբողջացուր. փարուան ո՞ր
չորս օրերուն Ժաշու Աւետարան չի
կարդացուիր.

2.- Ամբողջացուր Ա. Վարդան
Մամիկոնեանին խօսքը.

«Քանպի Քայր մեր վՍուրբ
----- գիպեմք եւ Մայր
վ----- Եկեղեցի
Կաթուղիկէ»:

----- Պահիի
առազին չորս օրերուն:

8.- Երբ աշխարհի ամենէն երկար
Էոպանուղին (téléphérique) նստիս ո՞ր
վանժը կը հասնիս:

3.- Թուէ՛ Նուարսակի դաշնագրին հայոց
երեք (3) հիմնական պայմանները:

- ա. հայաստանի -----
- բ. -----
- ապարուրթին
- գ. ----- վերացում

9.- Պր «փոփր» մարգարէն 3 օր կէտ
ճուկին փորին մէզ մնաց.

- ա. Յովէլ
- բ. Յովնան
- գ. Նաւում
- դ. Ամբակում:

4.- Քերեւեալներէն ո՞ր մէկը գիտական
աստիճան մըն է:

- ա. Քահանայ
- բ. Աբեղայ
- գ. Վարդապետ
- դ. Եպիսկոպոս

10.- հայերուն մօտ, ո՞վ է սիրոյ
երավանժը իրականացնող սուրբը:

Սուրբ -----

5.- Թուէ՛ հայաստանեայց Եկեղեցւոյ
Պատրիարքութիւնները.

- ա. Ե-----
- բ. Ն-----:

6.- Պր աւետարանին մէզ միայն կարելի
է կարդալ Առեւոնընդառազի մասին.

- ա. Մաթթէոս
- բ. Մարկոս

ԱՄԷՆ օր վարդանանց է

Ափիւո՛ւփի Կարած՛իին ապրող բոլոր Բայերուն Բամար ամէն օր վարդանանց պէտք է ըլլայ, եթէ Բայապահպանումի պատերազմին ընթացիին մեր դիմագրաւած դժուարութիւններուն յաղթելու յոյսը վառ կ'ուլեն՛ոյ պահել:

Դուրա՛նչիւր օրուան ծագող արեւուն Բեր «Երմակ գարդ»ի սուրն է որ կը Խօ՛ւուի, Ֆիչ մը եւս օտարացնելով բոլոր անոն՛ոյ որոն՛ոյ օրէ օր կը նուազեցնեն իրենց դիմադրականութիւնը եւ կը նօսրացնեն իրենց Բայկականութիւնը, Բամակերպելով օտարութեան պայմաններուն:

Դժնամիին միզոցներն ու կարողութիւնները մեր ունեցած միզոցներուն ու կարողութիւններուն բավմապարիկն են: Մեր շարժերուն մէջ «վասակեան» ըմբռնումի Բաւարացողներուն թիւը փարուէ փարի կ'ա՛նի: Այս բոլորին մէջ սակայն, մեր ռավմավարութիւնը պէտք է մնայ վարդանանց շունչով սերմանուած, որպէսպի այս մաշումի պատերազմը մեն՛ոյ Բասցնեն՛ոյ վաճանեանց յաղթական ելրափակումին: Ահաւասիկ այս ռավմավարութեան Բիմնա՛դարերը.

1. ԶԶԻԶԻԼ

Նկարագրի Կէր անձ մը պէտք է գիտնայ թէ Երբ պէտք է Բաստար կենայ իր կեցուածիին վրայ ու որոշէ ամէն գնով իր սկզբուն՛ոյր եւ գաղափարը պաշտպանել: Ահա այդ ըրաւ վարդան Մամիկոնեան ու մերժեց Վիզիլ Քրիստոնէութենէն ըսելով «այս Բաւարոյն մեզ ոչ ո՛ր պիտի շեղէ»:

2. ՄԵՐԺԵԼ

Երբեմն մեզի պէս մրաճող անձերուն թիւը Ֆիչ կ'ըլլայ, իսկ Բակառակորդներուն պէս մրաճողներուն թիւը՝ շար: Բայց թիւով մեծ խումբը կրնայ նոյն՛ոյն Վօրաւոր չըլլալ, որովհետեւ նոյն՛ոյն Բամոսում կրնայ չունենալ եւ նոյն՛ոյն բուռն ճեղով կրնայ չԲաւարալ իր գաղափարին: Ահա այսպէս է որ թէեւ Բայ Ֆրիստոնեաները թիւով նուազ էին պարսիկներէն, բայց իրենց Բաւարոյն մէջ աւելի Վօրաւոր ըլլալով, մերժեցին ընդունիլ Յապկերփի առաջարկը:

3. ԲԱՄՐԵՐԵԼ

վարդանի եւ իր 1036 ընկերներու նաԲարակումով սկսած պատերազմը աւարտեցաւ 33 փարիներ ետք իր եղբօրորդի վաճան Մամիկոնեանի յաղթանակով եւ 484 թուականի նուարսակի մէջ ստորագրուած դաշնագրով: Այս դաշնագրով պարսիկները կ'ընդունէին Բայոց պայմանները.

- ա. Բայաստանի ին՛ոյնավարութիւն
- բ. Քրիստոնէական պաշտամուն՛ոյի ապարութիւն
- գ. Արրուշաններու վերացում:

Ահա այսօր, վարդանանցէն 1,567 փարիներ ետք, մեն՛ոյ որ՛՛ջան Բաւարարիմ են՛ոյ Ֆազ վարդանին եւ մեն՛ոյ ալ մեր կարգին

- 1. Բաստար կը մնան՛ոյ մեր Քրիստոնէական սկզբուն՛ոյներուն վրայ
- 2. Բակառակ անոր որ մեր շուրջը շար աւելի է թիւը անոնց որոնց Բաւարամ՛ոյր խտրոր է Բայ Քրիստոնեայ մեր սկզբուն՛ոյներուն ու աւանդութիւններուն, եւ
- 3. Մեն՛ոյ այս բոլորին կը դիմադրեն՛ոյ Բամբերութեամբ եւ Քազ վարդանին պէս կ'ըսեն՛ոյ՝ Քան՛ոյի Բայր Մեր Վ՛՛ուրբ Աւերարանն Ղիտեմ՛ոյ եւ Մայր Վ՛՛ուա՛՛լեւական Եկեղեցի կարթուղիկէ:

Ղիտեմի թէ Աւարայրի Եակարամարտով սկսած վարդանանց պատերազմը 33 փարիներ փրեց եւ վերգացաւ վարդանի եղբօրորդի վաճան Մամիկոնեանի յաղթանակով եւ նուարսակի դաշնագրի ստորագրումով՝ 484 թուականին:

Լուրեր՝ Կիրակնօրեայէն

Կիրակնօրեան Բուն Բարեկենդան կը տօնէ Կիրակի՝ 11 փետրուար ժամը 10:30 - 1:00

Կիրակի 11 փետրուար 2018-ին Կիրակնօրեայ Պարոյը պիտի տօնէ վարդանանջ եւ Բուն Բարեկենդան:

Այդ օրուան յայտագիրը պիտի տարբերի սովորականէն, հետեւեալ չէլերով:

1. Նախընտրաբար Քայկական տարազներով ծպտուիլը անհրաժեշտ է:
2. 2 տարբեր խումբերով մեծածաւալ ճեռայինի պատրաստութիւն:
3. Դաղեր
5. Երգեցողութիւն
6. Մրցանակ լաւագոյն ծպտուողներուն
7. Պարելիճ եւ հիւթեր

Արձանագրութեան ժամկէտ՝ Քինգշաբթի 8
փետրուար, հեռաձայնել 514-513-4224 թիւին: